

## АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

### Історія вокально-хорового виконавства України

1. Мета вивчення навчальної дисципліни у контексті підготовки фахівців певної спеціальності.

Метою вивчення навчальної дисципліни “Історія вокально-хорового виконавства України” є формування у майбутніх вчителів музичного мистецтва ґрунтовної теоретичної бази знань у галузі історії розвитку вітчизняної музичної культури, виховання естетичного смаку на основі вивчення багатой народної та професійної спадщини вітчизняного вокально-хорового мистецтва.

Її взаємозв’язок з іншими навчальними дисциплінами навчального плану підготовки фахівців.

Міждисциплінарні зв’язки: Історія української музики, Художня культура України, Музикознавство, Практикум роботи з вокально-хоровим колективом, Хоровий клас, Вокальний клас, Хорове диригування, Виконавська майстерність з фаху.

2. Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення даної дисципліни.

Навчальна дисципліна “Історія вокально-хорового виконавства України” передбачає формування у студентів таких компетентностей:

а) інтегральних:

- здатність до застосування в практиці розв’язання проблем у галузі мистецької освіти історико-культурологічних, науково-педагогічних, мистецтвознавчих знань, використання отриманого досвіду у майбутній педагогічній, виконавській, науково-дослідній діяльності;
- володіння ґрунтовною науково-теоретичною базою, яка сприяє глибокому осягненню сенсу явища національної вокально-хорової виконавської традиції, у якій концентрується багатовіковий досвід народно-пісенної традиції, здобутки вокально-виконавської, хорової творчості художньої еліти етносу;
- сформованість теоретичного апарату українського вокально-хорового мистецтва, що вивчається у дослідницькій площині теорії та історії національної культури.

б) загальних:

- здатність до засвоєння базових знань в галузі музичного мистецтва та музичної педагогіки;
- здатність до аналізу та синтезу проблем музичної педагогіки та вокально-хорової виконавської практики, відшукування ефективних шляхів їх вирішення;

- уміння аналізувати, оцінювати, конкретизувати засоби розв'язання професійних викликів;
- розвиток необхідних професійних якостей особистості фахівця, загального культурного рівня, творчої активності, креативності, прагнення до саморозвитку та самоосвіти у професії.

в) спеціальних (фахові, предметні):

- здатність застосовувати спеціальні знання в галузі вокально-хорового мистецтва, музичної педагогіки при розв'язанні проблемних ситуацій у сфері педагогічної діяльності;
- володіння знаннями та вміннями для ґрунтовного аналізу вокально-хорової спадщини вітчизняних композиторів, педагогічного досвіду видатних діячів музичної педагогіки;
- вміння аналізувати історичні аспекти становлення вітчизняної вокально-хорової виконавської традиції з урахуванням поліетнічних впливів та міжкультурних зв'язків;
- уміння глибокого осмислення сучасного змісту вокально-хорової виконавської практики, здатності до аналізу складних мистецьких явищ з опорою на досягнення сучасної мистецької педагогіки та суміжних галузей наук;
- володіння методикою проведення аналізу загального, музично-теоретичного, виконавського компонентів вокальних та хорових творів;
- здатність використання набутих знань, умінь та навичок в процесі самостійного вдосконалення професійних якостей;
- застосування набутих професійно-профільних знань у репетиційній, концертній, педагогічній, науково-дослідницькій діяльності.

Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.

Під час працевлаштування майбутні фахівці зможуть реалізувати отримані компетентності в ході викладання дисциплін мистецтвознавчого та вокально-хорового циклу.

### 3. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами.

Змістовий модуль 1. Історичні аспекти становлення та розвитку вокально-хорового виконавства в Україні

Тема 1. Етнокультурні джерела виникнення національної вокально-хорової виконавської традиції.

Тема 2. Церковна співацька традиція в Україні.

Тема 3. Історичні засади розвитку національної вокально-хорової школи.

Тема 4. Міжкультурні зв'язки та поліетнічні засади розвитку української школи співу.

Тема 5. Формування основ професійного вокально-хорового виконавства в творчій спадщині видатних українських композиторів.

Тема 6. Виникнення та розвиток оперного мистецтва в Україні.

Тема 7. Видатні представники вокально-хорового виконавського мистецтва минулого та сучасності.

Тема 8. Формування сучасної науково-теоретичної бази вітчизняного вокально-хорового мистецтва.

Тема 9. Національні ознаки українського вокально-хорового виконавського стилю.

Тема 10. Сучасні напрямки розвитку вокально-хорового виконавства в Україні.

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни (кількість кредитів ЄКТС – 4, кількість годин: всього – 120, аудиторних – 40, лекційних – 10, практичних – 10, самостійна робота – 80).

5. Форма підсумкового контролю. Залік.

6. Інформація про науково-педагогічного працівника, який забезпечуватиме викладання цієї навчальної дисципліни (Прядко Олена Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент).

7. Перелік основної літератури.

#### Література

1. Антонюк В. Г. Виконавські форми сольного співу: до питання виховання різнопрофільних співацьких особистостей; Дослідницька праця. – К.: Українська ідея, 1999. – 24 с.
2. Антонюк В. Етномузикологічні чинники навчання співу : наукове дослідження / Валентина Геніївна Антонюк. – К. : Українська ідея, 1999. – 24 с.
3. Антонюк В. Звукове мовлення в народно-побутовому вжиткові українців. Нариси з етнології : посібник для педагогів, учнів та студентів середньої та вищої ланок гуманітарної освіти / Валентина Геніївна Антонюк. – Вид. 2-ге, перероб. та допов. / за загальною ред. Т.І.Люріної. – К. : Обрії, 1996. – 128 с.
4. Антонюк В.Г. Пісенно-фольклорні витоки українського вокального мистецтва: Дослідницька праця. – К.: Українська ідея, 1999. – 24 с.
5. Антонюк В.Г. Постановка голосу: Навчальний посібник для студентів вищих музичних навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
6. Антонюк В. Становлення вокально-професійної освіти в Україні: проблеми поліетнічності : дослідницька праця / Валентина Геніївна Антонюк. – К. : Українська ідея, 1999. – 28 с.
7. Антонюк В. Традиції української вокальної школи. Микола Кондратюк : наукове дослідження / Валентина Геніївна Антонюк. – К. : Українська ідея, 1998. – 148 с.

8. Антонюк В. Г. Орфоепія у художньому співі: Дослідницька праця. – К.: Українська ідея, 1999. – 24 с.
9. Антонюк В. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект: Монографія. – К.: Українська ідея, 2001. – 144с.
10. Антонюк В. Формування індивідуального виконавського стилю: культурно-антропологічний аспект : наукове дослідження / Валентина Геніївна Антонюк. – К. : Українська ідея, 1999. – 24 с.
11. Антонюк В. Формування української вокальної школи: історико-культурний аспект: дослідницька праця / Валентина Геніївна Антонюк. – К. : Українська ідея, 1999. – 24 с.
12. Бенч-Шокало О.Г. Український хоровий спів : Актуалізація звичаєвої традиції : навчальний посібник. – Київ : Ред. журн. “Укр Світ”, 2002. – 440 с.
13. Гарсиа М. Советы по пению : учеб. пособ. / Мануэль Гарсиа. – Санкт-Петербург : Лань ; Планета Музыки, 2014. – 104 с.
14. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва [підруч. для вищ. муз. навч. закл] / Богдан Пилипович Гнидь ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – Київ : НМАУ, 1997. – 318, [1] с.
15. Горбенко С.С. Дитяче хорове виховання в Україні. Навчально-методичний посібник. – К.: ІЗМН, 1999. – 253 с.
16. Горбенко С. С. Історичні корені та виховні особливості дитячого хорового співу в Україні / С. С. Горбенко // Початкова. школа. – 2000. – № 5. – С. 37–39.
17. Грінченко М. Історія української музики / М.Грінченко. – К. : Спілка, 1992. – 290 с.
18. Дмитриев Л.Б. Основы вокальной методики / Леонид Борисович Дмитриев. – М. : Музыка, 2007. – 368 с.
19. Естрадное пение. Экспресс-курс развития вокальных способностей / И.О.Исаева. – М.: АСТ: Астрель, 2008. – 319 с.
20. Живов В. Л. Хоровое исполнительство : Теория. Методика. Практика : уч. пос. для студ. высш. учеб. завед. / Владимир Леонидович Живов. – М. : Владос, 2003. – 272 с.
21. Іваницький А. Українська народна музична творчість / А.Іваницький. – Київ, 1999. – 222 с.
22. Іваницький А. Українська музична фольклористика. Методологія і методика / А.Іваницький. – Київ, 1997. – 391 с.
23. Іванов В. Ф. Давньоруська знакова співацька мова / В.Ф.Івнов. – Миколаїв : Видавництво “Шамрай”, 2008. – 305 с.
24. Іванов В. Ф. Навчання церковного співу в Україні у IX – XVII ст. / Володимир Федорович Іванов. – Київ : Муз.Україна, 1997 – 247 с.
25. Іванов В.Ф. Словник термінів і млів українського церковного співу / Володимир Федорович Іванов. – Миколаїв, 1998. – 149 с.

- 26.Іванов В. Ф. Співацька освіта в Україні XVIII ст. / Володимир Федорович Іванов. – Київ : Муз. Україна, 1997 – 289 с.
- 27.Історія Українського мистецтва : в 5 т. / [редкол.: Б. Є. Патон]. – Київ : Наукова думка, 2001. – Т. 2., ч. 2. – 795 с.
- 28.Історія Українського мистецтва : в 5 т. / [редкол.: Б. Є. Патон]. – Київ : Наукова думка, 2001. – Т. 2, ч. 3. – 795 с.
- 29.Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-XX ст. / Л.Кияновська. – Тернопіль, 2000. – 339 с.
- 30.Колодуб І. Питання теорії вокального мистецтва. – Харків.: Промінь, 1995. – 119 с.
- 31.Крушельницька С. Спогади. Матеріали. Переписка. У 2-х ч. Ч.І.: Спогади / Вст.ст.упорядн.та прим. М.Головащенко. – К: Муз. Україна, 1978. – 398с.
- 32.Михайличенко О. В. Музично-естетичне виховання дітей та молоді в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.) : [монографія] / О. В. Михайличенко. – Київ : Видавничий центр КДЛУ, 2000. – 340 с.
- 33.Морозов В.П. Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и техники. М.: ИП РАН, МГК им. П.И.Чайковского, Центр «Искусство и наука». 2002. – 496 с.
34. Нариси з історії української музики / Л. Б. Ахрімович, Т. І. Каришева, Т. В. Шефер, О.Я.Шреєр-Ткаченко. – Київ : Мистецтво, 1964. –ч. 1. – 306 с.
- 35.Пекерская Е. М. Вокальный букварь / Е. М. Пекерская. – М. : Музыка, 1996. – 94 с.
- 36.Прохорова Л. Українська естрадна вокальна школа. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Видання друге. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. – 384 с.
- 37.Прядко О.М. Вокальна підготовка вчителя музичного мистецтва : монографія / Олена Михайлівна Прядко. – Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2016. – 192 с.
38. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу : навч. посіб. / Олена Михайлівна Прядко. – Кам'янець-Подільський : Сисин О. В., 2010. – 128 с.
- 39.Ростовський О. Я. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки / Олександр Якович Ростовський. – Ніжин : Вид-во НДПУ ім. Миколи Гоголя, 2003. – 193 с.
- 40.Федорів М. Українські богослужбові співи / М.Федорів. – Івано-Франківськ, 1997.
- 41.Цалай-Якименко О. Літерні поміти російських співочих рукописів XVII ст. – аналог київської релятивної нотації / О. Цалай-Якименко // ЗНТШ. – 1996. – Т. 232. – С. 45

42. Шамаєва К.І. Музична освіта в Україні у першій половині XIX ст.: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 112 с.
43. Яропуд З.П. Диригентська практика у духовній хоровій музиці (на матеріалах духовних творів немензурованого безрозмірного письма) : навчальний посібник / Зиновій Петрович Яропуд. – Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2011. – 148 с.

Науково-педагогічний  
працівник

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(ініціали та  
прізвище)

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(ініціали та  
прізвище)